

ENERGOEFEKTIVĪTĀTE

PALĪGS DZĪVOKĻU ĪPAŠNIEKIEM UN NAMU APSAIMNIEKOTĀJIEM

Teksts: Jānis Lukss
Foto: Rīgas enerģētikas aģentūra

Energoefektivitātes informācijas centru galvenokārt apmeklē iedzīvotāji, kas ir sapratuši, ka par siltumu nāksies maksāt arvien vairāk un vairāk. Faktiski tas ir ceļa sākums uz kompleksu nama renovāciju. Centrā viņi uzzina, kādi ir pirmie soļi, lai uzsāktu nama siltināšanas procesu, tai skaitā, kur rodams līdzfinansējums

Pirms pieciem gadiem, kad tika dibināta Rīgas pašvaldības aģentūra «Rīgas enerģētikas aģentūra» (REA), tās struktūrā tika izveidots arī «Energoefektivitātes informācijas centrs» (EEIC). Pērnā gadā rudenī tas ir radis savu mājvietu Brīvības ielas 49/53 nama 2.stāvā.

Akumulē jaunāko informāciju

«Veidojot REA, tai tika deleģētas divas pamatfunkcijas», stāsta EEIC vadītājs Juris Golunovs, «viens no tām ir saistīta ar energoapgādes attīstības koordināciju pašvaldībā. Savukārt otrs darbības virziens bija vērsts uz iedzīvotāju informēšanu par energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jautājumiem».

J. Golunovs uzskata, ka visiem lēmējiem – iedzīvotājiem, pašvaldībām, arī būvniekiem un citām sabiedrības grupām par šiem jautājumiem ir nepieciešama plaša, vispusīga informācija, lai viņi varētu pieņemt savām interesēm atbilstošus lēmumus. Tieši tāpēc ir nepieciešams kompetences centrs, kurā tiek akumulētas jaunākās zināšanas un nodotas tālāk visiem interesentiem.

EEIC ražu ievāc no visai plaša informatīva lauka. Protams, ka šajā darbā vienu no pirmajām vietām ieņem internets, kurā atrodami arī šo tematiku saistīti jaunumi. Šajā jomā lieti noder EEIC galvenā informātikas speciālista Riharda Baufala, kurš arī nodrošina REA interneta mājas lapu www.rea.riga.lv, zināšanas.

«Piemēram, mēs bijām vieni no pirmajiem, kas informēja par pasaules lielākās viņu elektrosistēmas būvniecības uzsākšanu Zviedrijā», saka J. Golunovs. Nozīmīgs zināšanu avots ir arī dažādu nozaru rīkote semināri, kuros speciālisti detalizēti stāsta par zinātnisko pētījumu rezultātiem, jaunākajām tehnoloģijām, ictaisēm un to pielietošanas iespējām.

Līdzdarbība starptautiskajos projektos

Šajā darbā lieti noder zināšanas, kas gūtas līdzdarbojoties dažādos starptautiskos projektos. Piemēram, «Energoefektīva un sabalansēta pilsētas plānošana» (Urb.Energy), šis aktivitātes uzdevums ir uzlabot Rīgas Juglas mikrorajona stāvokli un

mācīties no Vācijas partneru pieredzes, kā arī paaugstināt iedzīvotāju interesi par dzīvojamu ēku renovāciju.

Starptautiskais projekts «No Igaunijas līdz Horvātijai: saprātīgi enerģijas taupības pasākumi pašvaldību ēkām Centrālās un Austrumeiropas valstīs (INTENSE)». Projekta nobeiguma mēneši bija papildīti ar virkni informatīvo pasākumu, kuru ietvaros projektu partneri iepazīstināja ar projektu rezultātiem. Latviju projektā pārstāvēja Rīgas enerģētikas aģentūra, Cēsu pilsētas pašvaldība, kā arī biedrība «Baltijas Vides Forums».

Mūsu valsts pārstāvji, atskaitoties analizēja energoefektivitātes aspektu iekļaušanas iespējas pilsētas teritorijas attīstības plānā

pēc Cēsu novada pašvaldības pieredzes. Savukārt REA sagatavoja priekšlikumus centralizētās siltuma apgādes sistēmas siltuma avotu energoefektivitātes paaugstināšanas aspektu ietveršanai pilsētas attīstības plānošanā. Ar šī projekta laikā sagatavotajām brošūrām, uzskates un videomateriāliem katrs interesents var iepazīties REA mājas lapā vai REA Energoefektivitātes informācijas centrā.

«Aizvadītā gada rudenī mēs organizējām pirmās Rīgas enerģētikas dienas jauniešiem, ar to aizsākot jaunu tradīciju – ik gadu uzrunāt Latvijas bērnus un jauniešus par enerģētikas un klimata pārmaiņu jautājumiem. Rīgas enerģētikas dienas jauniešiem tiek rīkotas starptautiskā projekta COMBAT – «Baltijas reģiona valstu galvaspilsētu ieguldījums Pilsētu mēru pakta īstenošanā» ietvaros, sadarbībā

«Vispirms gribu uzsvērt, ka informācijas centrs nenodarbojas ar māju renovāciju, bet gan sniedz informāciju par dažādiem energoefektivitātes jautājumiem, sākot ar enerģijas avotiem, piegādes un sadales tīkliem un beidzot ar enerģijas patērētājiem», uzsver J. Golunovs, «mūsu centrā iedzīvotāji var iepazīties ar siltināšanas materiāliem, kurus iespējams izmantot namu renovācijai. Pie tam šie paraugi aptver visas grupas – sākot no minerālvates līdz putu polistirolam un ekovatei, tai skaitā pašus jaunākos».

Centrā katrs interesents, kā saka, savām rokām var aptaustīt šos materiālus un iegūt pamatziņāšanas par to iestrādes paņēmieniem.

«Mums ir izveidojusies laba sadarbība ar nevalstisko organizāciju Latvijas Energoefektivitātes asociāciju (LATEA), kurā

Informācijas centrs nenodarbojas ar māju renovāciju, bet gan sniedz informāciju par dažādiem energoefektivitātes jautājumiem, sākot ar enerģijas avotiem, piegādes un sadales tīkliem un beidzot ar enerģijas patērētājiem.

ar biedrību «Bērnu un jauniešu forums», stāsta J. Golunovs, «jaunieši un viņu vecāki gatavoja nozīmītes ar energoefektivitāti un enerģijas taupīšanu saistītām tēmām, kā arī apņēmās būt draudzīgi apkārtejai videi. Nozīmītes vēlāk tika dalītas pieaugušajiem jau ierasti katru gadu rīkotajās Rīgas enerģētikas dienas oktobrī izstādē «Vide un enerģija», kā tematisks vēstījums lielajam Latvijas iedzīvotājiem no mazajiem». Komunikācija ar interesentiem un visai plaša spektra mērķauditorijām pilsētā un veidi, kā šajā darbā iesaistīt rīdizniekus, detalizēti ir aprakstīti REA sagatavotā pamatdokumentā – «Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2010.-2020. gadam» – kurš tika apstiprināts Rīgas domes sēdē jau 2010.gada jūlijā.

Iedzīvotāju intereses dažādās

apvienojušies Latvijas uzņēmēji (gan ražotāji, gan pakalpojumu sniedzēji), kas, tāpat kā mēs, ir iesaistījušies sabiedrības izpratnes veidošanā par energoefektivitātes jautājumiem», turpina J. Golunovs. «Viņi, piemēram, centra rīcībā nodeva moderna pakešu loga modeļu, kas uzskatāmi parāda tā uzbūvi. Protams, ka, izmantojot šādu uzskates līdzekli, iedzīvotājiem ir vieglāk izskaidrot šāda būvelementa priekšrocības un tā pienesumu nama energoefektivitātes paaugstināšanā».

Daudzi EEIC apmeklētāji interesējas par pasākumiem, kas ļautu taupīt siltumu un elektroenerģiju, bet nebūtu pārlielu dārgi.

«Mūsu informācijas centru galvenokārt apmeklē iedzīvotāji, kas ir sapratuši, ka par siltumu nāksies maksāt arvien vairāk un vairāk. Faktiski tas ir ceļa sākums uz kompleksu nama renovāciju. Šeit viņi uzzina, kādi ir

pirmie soļi, lai uzsāktu nama siltināšanas procesu, tai skaitā, kur rodams līdzfinansējums», saka J. Golunovs.

EEIC vadītājs ir novērojis interesantu tendenci – centru arvien vairāk apmeklē jauni cilvēki, kas nesēn iegādātajos mitekļos ir saņēmuši pirmos rēķinus par siltumu. Pie tam viņi ir gatavi uzrunāt pārējos dzīvokļu īpašniekus un mēģināt kaimiņus pārliecināt par nepieciešamību siltināt namu. Šie jaunie cilvēki detalizēti iepazīstas ar pieredzi, kuru uzkrājuši jau renovēto māju īpašnieki.

«Mums uzdod arī praktiskus jautājumus, – piemēram, ko darīt, ja dzīvokli ir karsts un līdz ar to arī maksa par siltumu ir augsta. Izzinājuši problēmu, dodam vairākus iespējamos variantus, kā labot esošo situāciju. Šeit gan jāpiebilst, ka šādas problēmas ir jārisina uz vietas – kopā ar attiecīgā nama apsaimniekotāju,» skaidro J. Golunovs.

Arī šis ir veids, kā uzkrāt zināšanas – caur praktisku pieredzi – ikviens atrisināts jautājums – interesēt arī citu līdzīgu namu dzīvokļu īpašniekus un apsaimniekotājus. Rezultātā rodas arī jauna tēmas semināriem – lietpratēju diskusijām, kurus regulāri rīko Energoefektivitātes informācijas centrs.

Ideju apmaiņa

EEIC jau ilgāku laiku organizē diskusijas, kurās piedalās dzīvokļu īpašnieki, namu apsaimniekotāji, būvniecības speciālisti un firmu pārstāvji. To tematika ir ļoti dažāda. Piemēram, aizvadītā gada beigās speciālisti sprieda par ēku pagrabu un pamatu sanācības un siltināšanas tehniskiem risinājumiem. Diskusijas laikā Rīgas Tehniskās universitātes pasniedzējs, Dr.sc.ing. Anatolijs Borodņecs klātesošajiem atgādināja, ka ēkas elementu, kas atrodas saskarē ar zemi (grīdas uz grunts, grīdas virs neapkurinātas zemgrīdas telpas, apkurinātie un neapkurinātie pagrabi), aprēķins tiek veikts atbilstoši standartam – LVS EN ISO 13370 «Ēku siltumtehnikas īpašības. Siltuma zudumi caur pamatiem. Aprēķina metodes» un ar piemēriem ilustrēja minētajā standartā aprakstītos aprēķinus.

Diskusijas laikā klātesošie tika iepazīstināti ar ēku pagrabu un

pamatu sanācības metodēm, to skaitā hidroizolācijas atjaunošanu ar injekcijas metodi. Tika sniegta informācija arī par retāk pielietotu tehnoloģiju – mūru žāvēšanu ar elektroosmozes metodi, kura, būdama salīdzinoši dārga, galvenokārt tiek izmantota ēkās ar vēsturisku vērtību, vai arī vietās, kur nav iespējams veikt ēkas pamatu atrakšanu.

«Šajos diskusiju klubos, piemēram, esam apsprieduši problēmas, kas skar enerģijas racionālas izmantošanas iespējas ēkās, plakano jumtu siltināšanas tehniskos risinājumus, ēku iekšējo apkures sistēmu renovēšanu un enerģijas patēriņa regulēšanu, tās uzskaites tehniskos risinājumus, kā arī daudzus citus ar namu energoefektivitāti saistītus jautājumus», stāsta J. Golunovs. «Diskusijās namu apsaimniekotāji un dzīvokļu īpašnieki saņem atbildes uz konkrētiem jautājumiem, tiek ieteikti iespējamie risinājumi. Tajā pašā laikā šīs sarunas iezīmē nākošo diskusiju tematiku».

Ējam pie iedzīvotājiem

Aizvadītā gada decembra sākumā EEIC rīkoja pirmo «Atvērto durvju dienu» – pasākumu pie nesen renovēta nama Anniņmuižas bulvārī 60.

Šim namam tika veikta pilna renovācija – siltināta fasāde un bēniņi, mainīti logi, atjaunota siltumapgādes sistēma un uzstādīta siltumapgādes individuālas uzskaites sistēma, kā arī citi darbi.

«Viens no renovētās mājas iedzīvotājiem sarunā izteiksmīgi raksturoja izdevumus par apkuri savā dzīvoklī salīdzinājumā ar viņa meitas dzīvokli nerenovētā mājā, kas atrodas dažu simtu metru attālumā: meitai aizvadītajā apkures sezonā par siltumu mēnesī nācies maksāt pat 90 latu, turpretī viņam par visu sezonu – tikai 75 latu», stāsta J. Golunovs.

Vislielāko interesi par šo pasākumu izrādīja apkārtejo, vēl nerenovēto namu iedzīvotāji, kuri arī ir šādu izbraukuma pasākumu mērķauditorija. Tomēr vairāki rīdiznieki bija ieradušies pat no citiem galvaspilsētas rajoniem. Šādus pasākumus REA Energoefektivitātes informācijas centrs iecerējis rīkot arī šogad. □